

POHJOISSAAME, lyhyt oppimäärä 23.3.2015

Nämä *esimerkit täydet pisteet antavasta vastauksesta* eivät sido ylioppilastutkintolautakunnan arvostelua. Lopullisesta arvostelusta päättää tutkintoaineen sensorikunta.

Tässä julkaistavan esimerkkivastauksen lisäksi lautakunta voi hyväksyä myös muita mahdollisia tapoja ilmaista asia.

Tehtävän 3 arvioitavat piirteet on kuvattu kriteeritaulukossa, joka on ylioppilastutkintolautakunnan antamissa toisen kotimaisen ja vieraiden kielten kokeita koskevissa määräyksissä.

http://www.ylioppilastutkinto.fi/images/sivuston_tiedostot/Ohjeet/Koekohtaiset/fi_maaraykset_kielikokeet.pdf

Tehtävä 1.1.

1. Tavarointa oli pitkin lattiaa, ja joka paikka oli sotkuinen.
2. Keittiöpöydällä näkyi astia, jossa oli kuivunut leipäviipale.
3. Vilkaisi makuuhuoneeseen, jossa myös oli ainakin viisi erilaista lamppua.
4. Hän huomasi olohuoneen pöydällä kortin ja alkoi lukea sitä.
5. Ei itsekään tiennyt, mitä etsi, ennen kuin löysi pienen, tummansinisen osoitekirjan.
6. Hänen kurkkuaan kuivasi, ja hänen oli vaikea niellä.
7. Ulkopuolella seisoj pitkä, vaaleatukkainen tyttö, joka ensin säikähti,
8. Koko talo oli täynnä vieraita.
9. Hän pohdiskeli, olisiko jollekin pitänyt kertoa tapaamisesta,
10. Painajaiset kiusasivat häntä koko yön, mutta herättyään hän oli unohtanut ne.
11. Mihintahansa pänsä käänsi, siellä näkyi sinisiä pukuja ja oikein kauniita huiveja.
12. Kirkkoon oli tullut niin paljon ihmisiä, että kaikki häntä tuskin mahtuivat sisälle.
13. Kun ihmiset olivat kokoontuneet syömään, Sofe yritti hiipiä salaa ulos.
14. Vanha aitta ei ollut kovinkaan kaukana häätalosta, mutta sinne ei ollut polkua.
15. kun hänen täytyi yksin lähteä tapaamaan sitä pelottavaa henkilöä.
16. hän ei antanut periksi, vaikka kädet hikosivat pelosta.
17. Hän odotti, että joku äännähtäisi jotakin.
18. Hiiri kipitti hänen ohitseensa ja pujahti piiloon roskien alle.
19. Siinä oli riittävän pimeää, jotta Sofe ehti nähdä sen toisen henkilön ensimmäisenä.
20. Jalat väsyivät, koska veri ei enää kiertänyt niin hyvin.

Tehtävä 1.2.

Kemissä asuva opettaja Siiri Magga-Miettunen kertoi koulussa saamelaisista. Eläkkeelle jäätyään hän alkoi toteuttaa haaveitaan kirjan kirjoittamisesta omista kokemuksistaan. Nyt hän kirjoittaa jo kolmatta kirjaa, vaikka toinen kirja ei ole vielä edes ilmestynyt.

Siiri kirjoittaa elämästään avoimesti ja rehellisesti, kostamatta kenellekään, kuten kirjoittamis-kurssilla neuvottiin. Hänen ensimmäinen kirjansa, Siirin kirja, ilmestyi vuonna 2003. Hän on kääntänyt sen myös saameksi. Kirja on ollut suosittu, ja hän on kiertänyt Suomea kertomassa siitä. Teoksessaan Siiri kertoo omasta lapsuudestaan ja nuoruudestaan Kutturassa, saamelais-perheen arjesta. Toisessa kirjassaan hän kirjoittaa vanhimman lapsensa kuolemaan liittyvästä surusta, jota hän ei ollut aikaisemmin pystynyt käsittelemään. Kirjoittaminen onkin hänelle terapiaa. Kolmannessa kirjassaan hän käsittelee vanhenemista.

Tehtävä 2.

1. johtileappot, johtilabbot
2. čáhppes
3. dáide
4. dáidde
5. rokkai
6. livččiime
7. fertejedje
8. ovssiid
9. šloavgaleigga
10. láibi
11. amaska
12. sáhtte
13. deaddigohte
14. oggon
15. čáskkai
16. nahkárat
17. lihka
18. olbmot
19. áibmui
20. eatnamis